

Zahtevana dokumentacija, ki jo mora voditi delodajalec prevoznik:

- **pogodba o zaposlitvi** (za tujca: delovno dovoljenje)

Delo se ne sme opravljati na podlagi podjemnih pogodb, če so podani elementi delovnega razmerja ali če je delovno mesto sistemizirano.

To pomeni, da s sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi nastane med strankama delovno razmerje, za katerega so značilni naslednji elementi:

- gre za razmerje med delavcem in delodajalcem
- prostovoljnost razmerja
- vključitev delavca v organiziran delovni proces delodajalca
- predmet razmerja je opravljanje dela, katero se opravlja osebno, nepretrgano, odplačno ter v skladu z navodili in pod nadzorom delodajalca.

- **potrebe po delavcih**

- **prijave in objave v zavarovanje (M1,M2)**

- **listine o vročitvah dokumentov oziroma dokazila** (delodajalec mora imeti dokazilo o vročitvi dokumentov zaposlenim – t.j. podpis delavca, datum prevzema)

- **plačilne liste**

- **izkazi o izplačilu plač in drugih prejemkov zaposlenih** (podjetje ne sme izplačevati nikakršnih plačil, niti v obliki bonusov ali dodatkov k plači, ki so povezana s prevoženimi razdaljami ali količino prepeljanega tovora)

- **REK 1,2,**

- **evidenca o izrabi delovnega časa za zaposlene** (lahko tudi s knjižico opravljenih delovnih ur obr. DZS 6,28)

- **evidenca delovnega časa po Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (ZDCOPMD)**

- **letni raspored delovnega časa - delovni čas se razporeja z obvestilom v začetku koledarskega leta** (pridobiti je potrebno podpise delavcev, kar dokazuje, da so z njim seznanjeni)

- **določitev letnega dopusta** (potrebno ga je določiti individualno za posameznega delavca do 31. marca, prav tako mora delavec podpisati, da je prejel obvestilo)

- **zdravniška spričevala** (obvezno tudi za študente)

- **dokumentacija v zvezi:**

- z **usposabljanjem za varno delo** (obvezno tudi za študente)
- s **pregledi delovne opreme in opreme za osebno varnost**

- **dokazila o izplačilu regresa zaposlenim**

- **akt o sistemizaciji delovnih mest** (delodajalci z 10 in več zaposlenimi)

- **vsí akti iz področja Zakona o varnosti in zdravju pri delu:**

- izjava o varnosti z oceno tveganja (kot priloga izjave mora biti zapisnik o posvetovanju z delavci),
- ukrepi za zagotovitev prve pomoči delavcem in drugim navzočim ter ukrepi za sodelovanje s službo nujne medicinske pomoči
- ukrepi za varstvo pred požarom in evakuacija
- izjava o zagotavljanju preprečevanja nasilja, nadlegovanja, ustrahovanja in trpinčenja na delovnih mestih
- izjava ali pravilnik o izvajanju kontrole alkoholiziranosti, drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu
- ukrepi za ureditev delovnega mesta, ki tveganje za nasilje tretjih oseb zmanjša in omogoča dostop pomoči na ogroženo delovno mesto
- načrtovanje, izvajanje in spremljanje promocije zdravja v podjetju

- Fotokopije v zavarovanje se morajo delavcu izročiti v 15 dneh od nastopa dela (delavec naj pisno izjavi, da je dobil fotokopijo prijave v zavarovanje)
- **Delodajalec mora delavcu izročiti pisen predlog pogodbe o zaposlitvi praviloma 3 dni pred predvideno sklenitvijo**, pisno pogodbo o zaposlitvi pa ob njeni sklenitvi (delavec naj pisno izjavi in podpiše, da je dobil pisni predlog pogodbe in pisno pogodbo)

Nadurno delo:

Delavec je dolžan na zahtevo delodajalca opravljati delo preko polnega delovnega časa - nadurno delo:

- v primerih izjemoma povečanega obsega dela,
- če je potrebno nadaljevanje delovnega ali proizvodnega procesa, da bi se preprečila materialna škoda ali nevarnost za življenje in zdravje ljudi,
- če je nujno, da se odvrne okvara na delovnih sredstvih, ki bi povzročila prekinitve dela,
- če je potrebno, da se zagotovi varnost ljudi in premoženja ter varnost prometa,
- in v drugih izjemnih, nujnih in nepredvidenih primerih, določenih z zakonom ali Kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti.

Delodajalec mora delavcu nadurno delo po prejšnjem odstavku odrediti v pisni obliki praviloma pred začetkom dela. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja nadurnega dela ni možno odrediti nadurnega dela delavcu pisno pred začetkom dela, se lahko nadurno delo odredi tudi ustno. V tem primeru se pisno odreditev vroči delavcu naknadno, vendar najkasneje do konca delovnega tedna po opravljenem nadurnem delu.

Nadurno delo lahko traja največ 8 ur na teden, največ 20 ur na mesec in največ 170 ur na leto.

Nadurno delo lahko s soglasjem delavca traja tudi preko letne časovne omejitve, vendar skupaj največ 230 ur na leto. V primeru vsakokratne odreditve nadurnega dela, ki presega 170 ur na leto, mora delodajalec pridobiti pisno soglasje delavca.

Nočno delo:

- če mobilni delavec opravlja nočno delo štiri ure ali več, njegov skupni dnevni delovni čas ne sme presegati deset ur v vsakem 24 urnem obdobju.

Delodajalec lahko odredi nadurno ali nočno delo le po predhodnem pisnem soglasju delavca v naslednjih primerih:

- starejši delavec (od 55 let),
- delavcu, ki neguje otroka do treh let starosti,
- delavcu samohranilcu z otrokom, mlajšim od sedem let ali hudo bolnim otrokom ali otrokom z duševno ali telesno prizadetostjo.

Vodenje evidenc:

- evidenca delovnega časa mobilnih delavcev
 - pravilno delovanje tahografa in kartic
 - imetnik licence mora ob spremembi podatkov, ki so vezani na pogoje za izdajo licence, v 30 dneh po spremembi o tem obvestiti izdajatelja licence.
- 30-dnevni plačilni rok za prevozne storitve: **Rok za plačilo voznine je trideset dni od datuma izdaje računa, vendar ne več kot šestdeset dni po opravljeni storitvi.** S prevozno pogodbo se lahko dogovori tudi krajši plačilni rok. Če naročnik ne plača prevoza v določenem roku, za plačilo voznine skupaj z naročnikom odgovarja pošiljatelj ali prejemnik, ki ni hkrati naročnik prevoza. Pošiljatelj ali prejemnik je dolžan plačati voznino v tridesetih dneh od prejema poziva prevoznika, ki je dejansko opravil prevoz za plačilo voznine, kar ta dokaže z ustrežno listino.

Evidenca o izrabi delovnega časa:

Delodajalec dnevno vpisuje v evidenco o izrabi delovnega časa za posameznega delavca naslednje podatke:

- podatke o številu ur,
- skupno število opravljenih delovnih ur s polnim delovnim časom in s krajšim delovnim časom od polnega z oznako vrste opravljenega delovnega časa,
- opravljene ure v času nadurnega dela,
- neopravljene ure, za katere se prejema nadomestilo plače iz sredstev delodajalca, z oznako vrste nadomestila,
- neopravljene ure, za katere se prejema nadomestilo plače v breme drugih organizacij ali delodajalcev in organov z oznako vrste nadomestila,
- neopravljene ure, za katere se ne prejema nadomestilo plače,
- število ur pri delih na delovnem mestu, za katera se šteje zavarovalna doba s povečanjem, oziroma na katerih je obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, z oznako vrste statusa.

Podatki iz evidence mobilnega delavca (tahografski vložki, izpisi kartic voznika, izpisi tahografa) se hranijo na sedežu prevoznika najmanj dve leti po preteku obdobja, na katerega se nanašajo.

Delovni čas mobilnega delavca:

"**Mobilni delavec**" pomeni delavca, ki je sestavni del potujočega osebja, vključno s pripravniki, ki dela za podjetje, ki opravlja komercialne prevoze ali prevoze za lastne potrebe potnikov ali blaga v cestnem prometu; mobilni delavec je tudi voznik.

"**Samozaposleni voznik**" pomeni posameznika, katerega glavna dejavnost je cestni prevoz potnikov ali blaga, ima za to dejavnost izdano licenco, dela zase in ni vezan na delodajalca s pogodbo o zaposlitvi ali kakršnikoli drugim hierarhičnim razmerjem, ki si prosto organizira delo, katerega prihodki so odvisni od dobička, ki ga ustvari in ki ima sam ali skupaj z drugimi samozaposlenimi vozniki poslovna razmerja z več strankami.

Delovni čas: pomeni čas od začetka do zaključka dela, ko je mobilni delavec **na svojem delovnem mestu na razpolago delodajalcu in opravlja svoje naloge in dejavnosti, razen odmorov, časa počitka in časa razpoložljivosti.**

Glede vrednotenja delovnega časa in časa razpoložljivosti v linijskih prevozi potnikov, krajših od 50 km, se uporabljajo določbe veljavne kolektivne pogodbe za cestni potniški promet.

V delovni čas je vključen:

a) čas, ki je posvečen vsem dejavnostim v cestnem prevozu kot so zlasti:

- vožnja vozila;
- natovarjanje in raztovarjanje;
- pomoč potnikom pri vstopu na vozilo in izstopu iz njega;
- čiščenje in tehnično vzdrževanje;
- vsa druga dela, katerih namen je zagotoviti varnost vozila, njegovega tovora in potnikov ali izpolnitev pravnih ali zakonskih obveznosti, ki so neposredno povezane s točno določenim prevozom, ki se odvija, vključno s spremljanjem natovarjanja in raztovarjanja, administrativnimi formalnostmi s policijo, carino itd.,

b) čas, ko voznik ne more prosto razpolagati s svojim časom in mora biti na svojem delovnem mestu, pripravljen prevzeti običajno delo, obenem pa ima nekatere naloge, ki so povezane z njegovim delom, zlasti ko čaka na natovarjanje ali raztovarjanje,

c) v primeru **samozaposlenih voznikov** se uporablja ista definicija za čas od začetka do zaključka dela, ko je samozaposleni voznik na svojem delovnem mestu na voljo stranki in izvaja svoje naloge ali dejavnosti, **razen tistih, ki predstavljajo splošno administrativno delo, ki ni povezano s konkretnim prevozom;**

Čas razpoložljivosti pomeni:

- a) za mobilne delavce čas, ko se od mobilnega delavca ne zahteva, da ostane na svojem delovnem mestu, vendar mora biti na voljo, da se ga pozove na začetek ali nadaljevanje vožnje ali opravljanje drugih del. Tovrstni čas razpoložljivosti zlasti vključuje čas, ko mobilni delavec spremlja vozilo, ki se prevaža s trajektom ali vlakom, kot tudi čas čakanja na mejah in čakanja zaradi prepovedi vožnje. Ta čas in njegovo predvideno trajanje mora mobilni delavec poznati vnaprej pred odhodom ali neposredno pred dejanskim začetkom časa razpoložljivosti,
- b) za mobilne delavce, ki vozijo v posadki, to pomeni čas sedenja ob vozniku ali ležanja na ležišču v vozilu medtem, ko se vozilo premika;

"**teden**" pomeni čas med 00.00 uro v ponedeljek in 24.00 uro v nedeljo;

"**ponoči**" pomeni čas med 23.00 uro in 6.00 uro;

"**nočno delo**" pomeni vsako delo, ki se opravlja ponoči - če mobilni delavec opravlja nočno delo štiri ure ali več, njegov skupni dnevni delovni čas ne sme presegati deset ur v vsakem 24 urnem obdobju.

»**dnevni čas vožnje**« - pomeni skupni čas vožnje med koncem enega dnevnega časa počitka in začetkom naslednjega dnevnega časa počitka ali med dnevnim časom počitka in tedenskim časom počitka.

Povprečni tedenski delovni čas:

Najdaljši tedenski delovni čas se lahko poveča na 60 ur samo, če se v teku štirih mesecev ne preseže tedenskega povprečja 48 ur.

Če mobilni delavec opravlja delo za različne delodajalce, predstavlja delovni čas seštevek vseh delovnih ur pri vseh delodajalcih.

Evidenca delovnega časa:

Delodajalci evidentirajo delovni čas oseb, ki opravljajo mobilne dejavnosti v cestnem prevozu, ter v ta namen vzpostavijo in vodijo pisno evidenco delovnega časa. Podatki iz evidence se hranijo na sedežu prevoznika **najmanj dve leti po** preteku obdobja, na katerega se nanašajo.

Podatki za posamezno osebo, ki opravlja mobilno dejavnost, se v evidenco vpisujejo sproti, nikakor pa **ne kasneje kot 28 dni** po prejšnjem vpisu podatkov za isto osebo.

Časovni presledek med dvema zbiranjema tahografskih vložkov v podjetju ne sme biti daljši od 28 dni.

V evidenci se na obrazcu ali v elektronski obliki, vodijo ločeno za vsako osebo, ki opravlja mobilno dejavnost, naslednji podatki:

- osebno ime, EMŠO;
- delovni čas,
- nočno delo;
- skupni delovni čas;
- skupni tedenski delovni čas, iz katerega mora biti posebej razvidno, ali je bilo najvišje Povprečje delovnega tedna preseženo.

Če delodajalec na podlagi računalniške obdelave podatkov iz podatkovne baze in iz arhiviranih tahografskih vložkov in izpisov iz digitalnega tahografa vzpostavi in zagotavlja vodenje evidence, kot je navedeno zgoraj, mu posebne pisne evidence ni potrebno voditi.

Letni dopust - Trajanje letnega dopusta po kolektivni pogodbi:

- (1) Delavec ima v posameznem koledarskem letu pravico do letnega dopusta, ki ne more biti krajši kot štiri tedne, kar pomeni:
 - 16 delovnih dni, če dela 4 dni na teden,
 - 20 delovnih dni, če dela 5 dni na teden,
 - 24 delovnih dni, če dela 6 dni na teden.
- (2) Poleg letnega dopusta iz prejšnjega odstavka imajo pravico do dodatnih dni letnega dopusta:
 - starejši delavec – 3 dni,
 - delavec invalid – 3 dni,
 - delavec z najmanj 60% telesno okvaro – 3 dni,
 - delavec, ki neguje in varuje otroka s telesno ali duševno prizadetostjo – 3 dni,
 - delavec, mlajši od 18 let – 7 dni,
 - nočni delavec – 1 dan,
 - delavec za vsakega otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti – 1 dan.
- (2) V primeru organiziranega dela ob nedeljah, 15 ali več nedelj na leto, pripada delavcu dodatno 1 dan letnega dopusta.
- (3) V primeru, da delavec večino delovnega časa opravlja delo, ki je posebno težko, naporno ali zdravju škodljivo ter kot tako opredeljeno v Izjavi o varnosti, mu pripada dodatno najmanj 1 dan letnega dopusta.
- (4) V primeru, da delavec dela v deljenem delovnem času in prekinitev traja dve uri ali več, mu pripada dodatno 1 dan letnega dopusta.
- (5) Na osnovi zahtevnosti dela, delavcu pripadajo dodatni dnevi dopusta:
 - za delo III., IV. In V. stopnje zahtevnosti 1 dan,
 - za delo VI. In VII. stopnje zahtevnosti 2 dni.
- (7) Delavcu pripadajo dodatni dnevi letnega dopusta za delo pri zadnjem delodajalcu:
 - od 1 do 5 let 1 dan,
 - od 5 do 10 let 2 dni,
 - od 10 do 15 let 3 dni,
 - od 15 do 20 let 4 dni,
 - nad 20 let 5 dni.
- (6) Daljše trajanje letnega dopusta se lahko določi s kolektivno pogodbo, splošnim aktom delodajalca ali pogodbo o zaposlitvi.
- (7) Delodajalec delavca pisno obvesti o odmeri letnega dopusta najkasneje do 31. marca tekočega leta.
- (8) Letni dopust je mogoče izrabiti v več delih, pri čemer mora en del trajati najmanj dva tedna. Pri izračunavanju sorazmernega letnega dopusta se najmanj polovica dneva zaokroži navzgor na cel dan letnega dopusta.
- (9) V podjetniški kolektivni pogodbi, v splošnem aktu delodajalca ali v pogodbi o zaposlitvi se lahko določijo dodatni kriteriji letnega dopusta, kot so npr. zahtevnost dela, izobrazba, težji delovni pogoji, delovna uspešnost itd.

Določila letni dopust - Trajanje letnega dopusta po ZDR-1:

8. LETNI DOPUST

159. člen (trajanje letnega dopusta)

- (1) Delavec ima pravico do letnega dopusta v posameznem koledarskem letu, ki ne more biti krajši kot štiri tedne, ne glede na to, ali dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega. Minimalno število dni letnega dopusta delavca je odvisno od razporeditve delovnih dni v tednu za posameznega delavca.
- (2) Starejši delavec, invalid, delavec z najmanj 60% telesno okvaro in delavec, ki neguje in varuje otroka s telesno ali duševno prizadetostjo, ima pravico do najmanj treh dodatnih dni letnega dopusta.

- (3) Delavec ima pravico do enega dodatnega dneva letnega dopusta za vsakega otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti.

160. člen (določanje trajanja letnega dopusta)

- (1) Daljše trajanje letnega dopusta, kot je določeno v prejšnjem členu, se lahko določi s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.
- (2) Prazniki in dela prosti dnevi, odsotnost zaradi bolezni ali poškodbe ter drugi primeri opravičene odsotnosti z dela se ne všttevajo v dneve letnega dopusta.
- (3) Letni dopust se določa in izrablja v delovnih dnevih.
- (4) Kot dan letnega dopusta se šteje vsak delovni dan, ki je po razporeditvi delovnega časa pri delodajalcu za posameznega delavca določen kot delovni dan.

161. člen (pridobitev pravice do letnega dopusta)

Delavec pridobi pravico do celotnega letnega dopusta, ko mu preteče čas nepretrganega delovnega razmerja, ki ne sme biti daljši od šestih mesecev, ne glede na to, ali delavec dela polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega.

162. člen (pravica do sorazmernega dela letnega dopusta)

- (1) Delavec ima pravico do izrabe $1/12$ letnega dopusta za vsak mesec dela v posameznem koledarskem letu:
- če v koledarskem letu, v katerem je sklenil delovno razmerje, ni pridobil pravice do celotnega letnega dopusta,
 - če mu preneha delovno razmerje pred potekom roka, po preteku katerega bi pridobil pravico do celotnega letnega dopusta,
 - če mu delovno razmerje v tekočem koledarskem letu preneha pred 1. julijem.